

Pensioenblad voor cabinepersoneel van KLM / KLC

Focus

JAARGANG 17 | DECEMBER 2020

VVR EN UW PENSIOEN

PRIVACY:
BALANS TUSSEN SERVICE EN
BESCHERMING

UITWERKING
PENSIOENAKKOORD:
PERSOONLIJK, EERLIJK
EN EVENWICHTIG

Pensioenfonds KLM Cabinepersoneel

Inhoud

04 KORT

Digitaal nieuws
VVR - Vrijwillige Vertrekregeling
Pensioenregeling
Onze dienstverlening
Ontvangt u al pensioen?

06 FINANCIËLE POSITIE

Hoe staat uw pensioenfonds ervoor?
Interview met Pieter Westland,
hoofd beleggingsstrategie

08 PRIVACY: BALANS TUSSEN SERVICE EN BESCHERMING

Interview met privacy officer
Grace Somaroo

09 WAT BETEKENT LAGERE REKENRENTE NAP VOOR U?

10 PERSOONLIJKE PENSIOENKEUZES

‘Ik ga een nieuwe weg inslaan’

14 UITWERKING PENSIOENAKKOORD: PERSOONLIJK, EERLIJK EN EVENWICHTIG

Interview met bestuurslid Paul Jansen
en programmaleider pensioenakkoord
Josje Wijckmans

17 MET PENSIOEN

‘Ik heb mezelf eerst een jaar rust beloofd’

18 IMPRESSIE

Online Cabine Pensioenplein
en veelgestelde vragen

BESTUUR PENSIOENFONDS KLM-CABINEPERSONEEL

Paul Loven (onafhankelijk voorzitter); Paul Jansen;
Theo Wentink; Kees Porskamp; Marguerite Moquette;
Selma Smit; Mark-Jan Boes; Peter Dorrestijn;
Stefan Geerlings; Jaap-Willem Verweij.
E-mailadres: bestuur@klmcabinefonds.nl

Het C-woord

Het lukt al maanden niet om
het C-woord te vermijden.
Deze column is daarop geen
uitzondering. Dat heeft in dit
geval een goede reden.

Het zijn zeer onzekere tijden; ook voor de mensen die bij KLM werken. Het is natuurlijk ook een bijzonder onzekere tijd voor iedereen die bij uw pensioenfonds is betrokken. Toen de crisis uitbrak, had dat een sterk negatief effect op de waarde van de beleggingen, vooral op de waarde van aandelen en vastgoed. Door snelle acties van overheden en centrale banken, herstelden de beurzen zich nog voor de zomer en werden zelfs nieuwe hoogten bereikt. De keerzijde van dezelfde maatregelen was een verdere daling van de kapitaalmarktrentes. Het gevolg was een stijging van de toekomstige pensioenverplichtingen van het fonds en dus druk op de dekkingsgraad.

Op het moment van schrijven, half november, staat de dekkingsgraad van uw fonds onder de 100%. In normale tijden zou dat zeker reden tot grote zorg zijn. Die zorg is er nu ook, maar de berichten van minister Koolmees zeggen ons dat van een mogelijke korting van de pensioenen hoogst waarschijnlijk geen sprake hoeft te zijn. Als een fonds een dekkingsgraad heeft boven 90% kan een korting achterwege blijven. Een aanpassing van de pensioenen voor de, overigens zeer geringe, prijsstijging in Nederland zit er echter ook niet in. Bij dit alles gaan we ervan uit dat de omstandigheden niet verslechteren. Dat is een riskante aanname, nu we met een forse tweede golf van het gevreesde virus te maken hebben.

Anderzijds maakte de Europese Centrale Bank bekend voorlopig geen verdere monetaire verruiming te willen. Dat zou goed nieuws voor de rente zijn. Maar centrale banken zijn nooit helemaal voorspelbaar.

Je zou bijna vergeten dat er ook nog een pensioenakkoord is, dat op dit moment verder wordt uitgewerkt. Het is goed dat er na jaren discussie nu een akkoord ligt. De kern van de zaak is dat de toekomstige pensioenen meer individueel, maar wat betreft het te bereiken niveau ook minder zeker worden. Dat klinkt erger dan het lijkt. Die onzekerheid is er nu ook al. Eigenlijk gaat het pensioenverhaal beter kloppen met de maatschappelijke en economische realiteit. Dat is goed.

We gaan nu een overgangperiode in van een aantal jaren, waarin veel details nader moeten worden uitgewerkt en we ons voorbereiden op de invoering van het nieuwe stelsel. Dat betekent ongetwijfeld veel werk voor het bestuur van het fonds, maar het zal leiden tot een stelsel waarmee we weer lange tijd vooruit kunnen.

Toine van der Stee
directeur Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel



kort

DIGITAAL NIEUWS

Focus digitaal

We communiceren het liefst zo veel mogelijk digitaal met u. Focus is daar een uitzondering op omdat veel deelnemers een magazine liever nog op papier lezen. Wilt u Focus voortaan liever alleen digitaal lezen, dan kunt u zich nu afmelden voor de versie per post. Dat kan eenvoudig in MijnKLMPensioen via Mijn gegevens. En als u daar toch bent, meld u dan gelijk aan voor de maandelijkse digitale nieuwsbrief. Of check uw e-mailadres. U kunt Focus altijd digitaal lezen via www.klmcabinefonds.nl/documenten. Hier vindt u ook eerdere uitgaven.

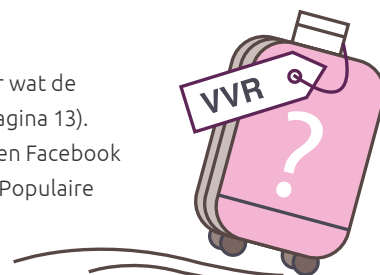


Instagram

U kunt ons nu ook vinden op Instagram: www.instagram.com/klmcabinefonds omdat we zien dat steeds meer deelnemers hier te vinden zijn. Op Instagram brengen we op een eenvoudige manier basisinformatie over uw pensioenregeling in beeld. In één oogopslag ziet u hier wat voor u belangrijk is om te weten over uw pensioen. We vinden het leuk als u uw pensioenfonds hier ook gaat volgen en collega's laat weten dat we ook op Instagram te vinden zijn.

VVR

KLM heeft de Vrijwillige Vertrekregeling opnieuw opgesteld. Veelgestelde vragen over wat de VVR betekent voor uw pensioen hebben wij met een infographic in beeld gebracht (zie pagina 13). Op www.klmcabinefonds.nl/nieuws/vvr2 vindt u nog meer informatie. En op jullie besloten Facebook Groep Cabine Pensioenplein zijn jullie eerdere vragen over de VVR bij elkaar gezet onder Populaire onderwerpen.



PENSIOENREGELING

Nieuwe tarieven per 1 januari 2021

De afkoop- en omrekenfactoren van het basispensioen wijzigen per 1 januari 2021. Deze factoren wijzigen periodiek vanwege veranderingen in de rente en de levensverwachting. U kunt de factoren terugvinden in de bijlage van het pensioenreglement op www.klmcabinefonds.nl/documenten.

Minder pensioen voor uw NAP-inleg

Met uw inleg in de Netto Aanvullende Pensioenregeling (NAP) kopen wij een levenslang pensioen voor u in. We berekenen de hoogte van dit pensioen onder andere aan de hand van de rente en het verwachte aandelenrendement. Beide zijn afgelopen tijd gedaald en daarom krijgt u vanaf 1 januari 2021 minder pensioen voor uw NAP-inleg. Wat dit voor u betekent, kunt u zien in MijnKLMPensioen. Voor iedere deelnemer kan het effect anders zijn. Meer informatie over de NAP vindt u op pagina 9.



ONZE DIENSTVERLENING

Bijna met pensioen? Bezoek een Pensioen In Zichtdag

Gaat u binnen één of twee jaar met pensioen? Meld u dan aan voor een Pensioen In Zichtdag-webinar.

In 2021 zijn er weer drie webinars:

• vrijdag 12 maart 2021 • dinsdag 8 juni 2021 • donderdag 7 oktober 2021

Inschrijven kan via www.klmcabinefonds.nl/pensioeninzicht.



Hoe kunnen wij u beter helpen?

Uw mening over uw ervaring met het pensioenfonds is voor ons belangrijk. Zo komen wij te weten waar we onze dienstverlening kunnen verbeteren. Sinds begin oktober versturen we u daarom een korte vragenlijst, als u via de mail of telefoon contact met ons hebt gehad. We zijn benieuwd hoe u dit contact ervaren hebt. Wilt u daarvoor de vragenlijst invullen?

Interactieve video's

Sommige veranderingen in uw privésituatie hebben gevolgen voor uw pensioen, bijvoorbeeld een nieuwe partner of meer of minder werken. De interactieve video's hierover op onze website brengen dit duidelijk in beeld. Neem eens een kijkje op www.klmcabinefonds.nl/uw-situatie-verandert om duidelijk te krijgen wat dit voor uw pensioen betekent.

ONTVANGT U AL PENSIOEN?

Jaaropgaaf en de pensioenspecificatie

Ontving u in 2020 een pensioenuitkering? Eind januari ontvangt u uw jaaropgaaf 2020. Hierop staat onder andere hoeveel pensioen u in 2020 van ons hebt ontvangen en hoeveel belasting en premies zijn afgedragen. U hebt uw jaaropgaaf nodig voor uw belastingaangifte. U ontvangt ook meteen uw pensioenspecificatie van januari 2021. Hierop staat hoeveel pensioen u maandelijks in 2021 gaat ontvangen. U vindt uw jaaropgaaf en maandelijkse pensioenspecificaties in MijnKLMPensioen onder Mijn documenten.



Woont u in het buitenland?

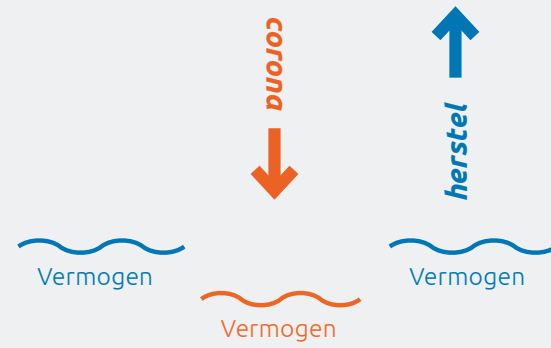
Ieder jaar checken wij uw gegevens om zeker te weten of u in leven bent en recht hebt op het pensioen dat u ontvangt. Bij overlijden ontvangen wij namelijk geen bericht van buitenlandse instanties. De controle gebeurt automatisch via de Registratie Niet Ingezetenen (RNI). Maar soms zijn de gegevens van de RNI niet voldoende. Dan sturen wij u in oktober een formulier 'Bewijs van in leven zijn'. Hebt u dit formulier ontvangen? Zorg dan dat wij het uiterlijk 31 december terug hebben. U kunt dit formulier uploaden in MijnKLMPensioen. Meer informatie vindt u op www.klmcabinefonds.nl/buitenland.

Hoe staat uw pensioenfonds ervoor?

Dit zijn de drie belangrijkste ontwikkelingen in het tweede half jaar van 2020:

1 HET VERMOGEN VAN HET PENSIOENFONDS IS HERSTELD

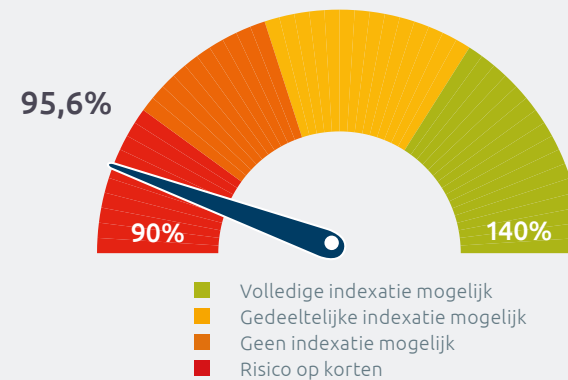
Het vermogen van het pensioenfonds bestaat uit de premie die u en KLM betalen en de rendementen die het pensioenfonds maakt. Het vermogen van het pensioenfonds kreeg in het eerste kwartaal na het uitbreken van de coronacrisis een flinke klap. Eind oktober is het vermogen van het pensioenfonds weer hersteld tot rond het niveau van het begin van het jaar. Over de eerste drie kwartalen haalde het pensioenfonds een rendement van 2,4%. Pieter Westland, hoofd investment strategy van Blue Sky Group, legt in het interview op de pagina hiernaast uit wat er dit jaar allemaal gebeurde.



2 DE LAGE RENTE DRUKT DE DEKKINGSGRAAD

De dekkingsgraad geeft de financiële gezondheid van het pensioenfonds aan. Het laat de verhouding zien tussen hoeveel geld we hebben (ons vermogen) en de hoeveelheid geld die we nodig hebben om alle pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen (onze verplichtingen). De centrale banken hebben om de economische schade van de corona-uitbraak te beperken de rentes verder verlaagd. Door de lage rente hebben we nog meer geld nodig en dat verlaagt de dekkingsgraad.

De beleidsdekkingsgraad, de gemiddelde dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden, is sinds het begin van 2020 gedaald naar 95,6% (eind oktober 2020). De actuele dekkingsgraad per eind oktober is 93,0%. Vanaf het begin van het jaar heeft de actuele dekkingsgraad zich na het dieptepunt in maart gedeeltelijk kunnen herstellen.



3 GEEN VERHOGING VAN UW PENSIOEN IN 2021

In 2021 kunnen wij uw pensioen niet laten meestijgen met de lonen en/of de prijzen (indexeren). Uw pensioen wordt dus minder waard omdat u er minder mee kunt kopen. Het risico om uw pensioen volgend jaar te moeten verlagen (korten) is nog steeds aanwezig. Hiervoor is de actuele dekkingsgraad van eind december belangrijk. Wanneer deze onder de 'Koolmees-grens' van 90% ligt, dan moeten we uw pensioen verlagen. Dat geldt ook voor het pensioen in de Netto Aanvullende Pensioenregeling (NAP). De kans dat wij uw pensioen de komende vijf jaar (volledig) kunnen verhogen is klein. De kans op korten is aanwezig.



Volg de financiële situatie op www.klmcabinefonds.nl of log in op **MijnKLMPensioen** en onder **Mijn gegevens** kunt u zich aanmelden voor de NWSflits.

Schokbestendig



Interview met Pieter Westland

Zo'n acht maanden geleden begon de coronacrisis. Na een eerste flinke dip klommen de pensioenfondsen met hun beleggingsrendementen weer uit het dal, terwijl de pandemie nog lang niet voorbij is. Pieter Westland, hoofd beleggingsstrategie bij Blue Sky Group, de uitvoeringsorganisatie van het pensioenfonds, legt uit hoe dat zit.

Corona is helaas nog lang niet weg, maar het vermogen van het pensioenfonds is weer goed hersteld. Hoe komt dat?

'Toen de crisis begon, was er eerst natuurlijk paniek, en dat zag je ook terug op de aandelenmarkten. Daarna kwamen er omvangrijke steunpakketten om de economie door de crisis heen te helpen. Bovendien: financiële markten kijken naar de lange termijn, dus vër over de pandemie heen. Uiteindelijk wordt er een goed vaccin verwacht en een effectieve behandeling tegen corona. Het is ook goed om te zeggen dat de crisis niet overal toeslaat. De luchtvaart en de horeca hebben het zwaar, maar de IT-sector en de webwinkels doen het juist erg goed. En dat zijn zeer grote sectoren. Ook al is het vermogen hersteld, door de lage rente is de dekkingsgraad helaas nog onvoldoende hoog om te indexeren en is het risico om uw pensioen volgend jaar te moeten verlagen (korten) nog steeds aanwezig.'

Je hebt ongetwijfeld een heel druk jaar achter de rug, hoe ging je met de situatie om?

'We hebben voortdurend de vinger aan de pols gehouden, samen met de pensioenfondsbesturen. Dat doen we aan de hand van scenario's: wat zou er kunnen gebeuren, welke gevolgen heeft dat, en wat zouden we moeten doen? Ook daarbij hebben we steeds de lange termijn voor ogen gehouden en ons niet van de wijs laten brengen door tussentijdse schommelingen. We hebben uiteraard dankbaar gebruik gemaakt van de mogelijkheden om online te werken en te vergaderen, heel efficiënt, je kunt snel schakelen. Al moet ik zeggen dat ik mensen liever 'live' in de ogen kijk, dan via de camera van mijn laptop.'

Hebben jullie ook aanpassingen doorgevoerd in de beleggingsportefeuille?

'Het was niet nodig om vanwege de coronacrisis anders te gaan beleggen. We hebben geleerd van vorige crises. Het fonds belegt schokbestendig en is voorbereid op het onbekende. Ook heeft het fonds de risico's beperkt door de beleggingen te spreiden. Goed nadenken en rustig blijven, dat is ons devies. We blijven natuurlijk waakzaam en volgen de ontwikkelingen op de voet. En we kijken altijd of het slimmer en beter kan. Eenvoudig voorbeeld: we werken veel meer thuis, wat betekent dat voor beleggingen in de kantorenmarkt? Ik zeg er meteen bij: voor een goed pensioen heeft het pensioenfonds opbrengsten uit beleggingen nodig. En rendement zonder risico bestaat niet.'

Het cabinefonds had een speciale beschermingsconstructie, waar was die voor bedoeld?

'Het pensioenfonds heeft in september 2019 maatregelen genomen om zich te beschermen tegen waardedalingen van de aandelen en een verdere daling van de rente. Hiermee wilde het fonds het korten van uw pensioen eind vorig jaar voorkomen. De maatregelen hebben de gevolgen van de coronacrisis beperkt. In september van dit jaar is de extra bescherming opgeheven nadat het pensioenfondsbestuur opnieuw had nagedacht over de passende hoeveelheid risico.'



Sinds de invoering van de AVG (Algemene verordening gegevensverwerking) in mei 2018 ziet Grace als privacy officer van het pensioenfonds toe op de naleving hiervan.

Privacy: balans tussen service en bescherming

Wat houdt jouw rol precies in?

‘De AVG is een Europese verordening voor bescherming van persoonsgegevens en moet ervoor zorgen dat de bescherming van persoonsgegevens in alle landen van de EU hetzelfde is geregeld. Ik ben betrokken bij allerlei processen waarbij persoonsgegevens van deelnemers, klanten of relaties worden uitgewisseld. Denk aan gegevens in webformulieren en het gebruik van e-mailadressen. Als privacy officer zie ik erop toe dat we van elk contact alleen die gegevens verwerken en bewaren die relevant zijn voor dat contact en het doel waarvoor we ze gebruiken. Ook screen ik of onze leveranciers voldoen aan onze standaarden met betrekking tot privacy en informatiebeveiliging.’

Al die aandacht voor privacy sinds de AVG? Daar was toch al wetgeving voor?

‘De AVG is vooral een verfijning en een aanscherping. Daarvóór hadden we de Wet bescherming persoonsgegevens, waarin de privacy ook al goed was geregeld. De AVG was voor ons een extra stimulans om heel bewust om te gaan met persoonsgegevens. We vragen ons bij elke gelegenheid af of we gegevens echt nodig hebben, we leggen alles goed uit in privacystatements en we leggen het gebruik van persoonsgegevens vast in een register. Het maakt ons transparanter en die transparantie is een belangrijke pijler van ons privacystatement. Iedereen kan zien hoe we het aanpakken en vragen staat vrij.’

Wat is volgens jou de goede balans tussen privacybescherming en service?

‘We willen het deelnemers zo gemakkelijk mogelijk maken om zelf aan de slag te gaan met hun pensioen. Dan is het weleens lastig dat we eerst formeel toestemming moeten vragen om iets te kunnen toesturen. Dat kan als onnodig ingewikkeld ervaren worden. Het is continu zoeken naar de best mogelijke oplossing binnen de kaders van de AVG.’

Wij gaan zorgvuldig om met uw persoonsgegevens | Alle informatie over de manier waarop we met uw persoonsgegevens omgaan en uw rechten vindt u in het privacy-statement op onze website.

Bekijk uw gegevens in MijnKLMPensioen | In uw persoonlijke beveiligde omgeving **MijnKLMPensioen** ziet u bij **Mijn gegevens** de belangrijkste persoonsgegevens die wij van u gebruiken. Ziet u dat iets niet klopt of hebt u ergens een vraag over? Bel of e-mail ons via **(020) 426 62 30** van 8.30 - 17.00 uur ma-vr of **pensioenservice@klmcabinefonds.nl**.

Wat betekent lagere rekenrente NAP voor u

Vanaf 1 januari 2021 rekenen we in de Netto Aanvullende Pensioenregeling (NAP) met een lagere rekenrente. Bouwt u pensioen op in de NAP, dan hebt u hierover eind oktober een brief ontvangen. In Focus zetten we nog een keer kort op een rij wat deze wijziging voor uw NAP betekent en welke NAP-keuzes u kunt maken.

Minder pensioen voor uw NAP-inleg vanaf 1 januari

Met uw maandelijkse inleg in de NAP kopen wij een levenslang pensioen voor u in. We berekenen de hoogte van dit in te kopen pensioen met een zogenoemde rekenrente. Belangrijke onderdelen van deze rekenrente zijn onder andere de rente en het verwachte aandelenrendement. Beide zijn afgelopen tijd gedaald en daarom krijgt u vanaf 1 januari 2021 minder pensioen voor uw NAP-inleg.

In Mijn planner ziet u wat de wijziging van de rekenrente voor u betekent

U kunt in Mijn planner zien wat de wijziging van de rekenrente voor u betekent en wat het effect is wanneer u de hoogte van uw maandelijkse NAP-inleg aanpast. Voor iedere deelnemer kan het effect verschillen. De infographic geeft een indicatie.

U kunt uw NAP-inleg eenvoudig wijzigen via MijnKLMPensioen

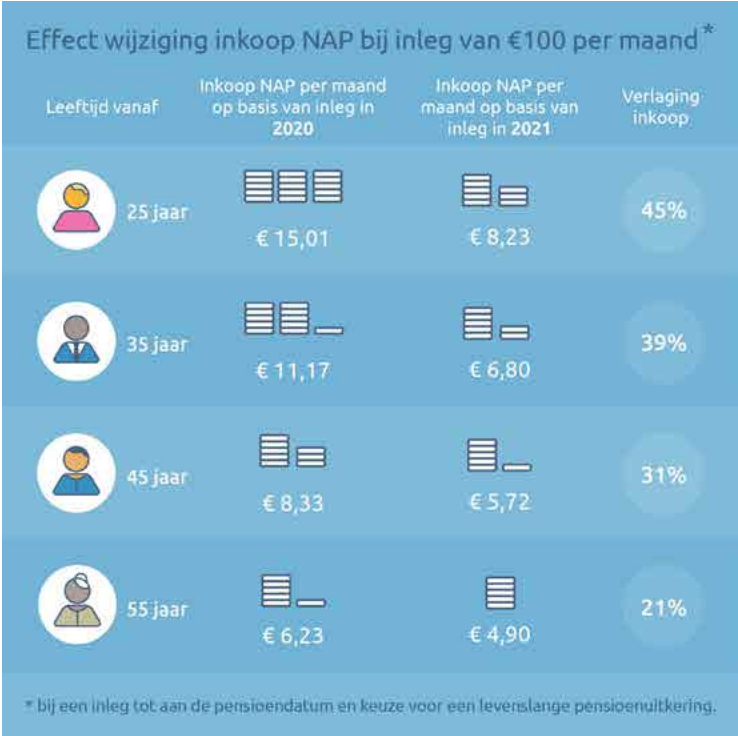
U kunt ieder jaar per 1 januari uw inleg in de NAP wijzigen. Tot 30 november kon u uw wijziging voor 1 januari 2021 doorgeven. Wilt u nog uw inleg wijzigen? Dan gaat die wijziging pas per 1 januari 2022 in.

NAP beëindigen

De NAP is een vrijwillige regeling. U kunt ervoor kiezen om niet meer deel te nemen. Dat kan per 1 januari of 1 juli van ieder jaar. Het eerstvolgende moment om uw deelname te beëindigen is per 1 juli 2021. Geef dit dan uiterlijk 31 maart door via Mijn NAP in MijnKLMPensioen. U ontvangt dan een bevestiging dat u uw deelname beëindigt. U kunt uw NAP bij het pensioenfonds laten staan tot u met pensioen gaat of kiezen voor een eenmalige uitkering. Bij de keuze voor een eenmalige uitkering, ontvangt u in mei een offerte en formulieren die u terug moet sturen als u akkoord gaat met de eenmalige uitkering.

Het pensioen dat u hebt opgebouwd in de NAP wijzigt niet

De nieuwe rekenrente heeft geen invloed op het pensioen in de NAP dat u tot 1 januari 2021 hebt opgebouwd. Ook beïnvloedt de nieuwe rekenrente de eenmalige uitkering van uw al opgebouwde NAP-pensioen niet.



‘Ik hoorde tijdens het online Cabine Pensioenplein al over de lagere pensioenopbouw in de NAP. Ik heb erover nagedacht of ik mijn NAP-inleg wil veranderen. Ik laat mijn inleg zoals die nu is. Ik wil eerst even afwachten wat er allemaal nog gebeurt met onze salarissen. Als er meer zekerheid is volgend jaar, ga ik zeker kijken of ik mijn NAP-inleg wil veranderen. Dat kan gelukkig ieder jaar.’

Frank van Ras

‘Ik ga een nieuwe weg inslaan’



‘Lieve collega’s, na 23 jaar met heel veel plezier te hebben gevlogen, ga ook ik voor de VVR. Het voelt goed. Ik ga een nieuwe weg inslaan.’ Was getekend: Lenny Appel (47). Eind oktober maakte ze haar laatste vlucht als purser. Nieuwe carrière: geven van mindfulness-trainingen, yogalessen en uiteindelijk aan de slag als psycholoog.

Hoe kwam je bij KLM?

‘Toen ik begin twintig was, werkte ik als tolk-vertaalster Frans en ik had het niet zo naar mijn zin. Ik wilde reizen, de toeristische sector trok me. Een vriendin spoorde me aan om te solliciteren als stewardess en eigenlijk dacht ik dat ik nooit zou worden aangenomen, omdat ik niet blond was. Kun je nagaan hoe blauw ik in die tijd nog was. Vanaf de eerste dag vond ik het geweldig. Ik kwam in een fantastische wereld terecht. Al die verre bestemmingen, de ene nog mooier dan de andere, met Zuid-Afrika toch wel als mijn favoriete land. De sfeer, de mensen, het landschap, prachtig. En onderweg natuurlijk het contact met zulke diverse collega’s! Ieder met zijn eigen verhaal. Na een intense reis vond ik het in het begin lastig om bij terugkomst zomaar in een paar minuten afscheid te nemen.’

Wat heeft de meeste indruk op je gemaakt?

‘Minstens zo leuk, vond ik het contact met de passagiers. Ik heb echt een fascinatie voor mensen en zo’n vol vliegtuig is eigenlijk een samenleving in het klein, er gebeurt van alles. Het is belangrijk om een helikopter-view te houden, om een reis voor iedereen plezierig te laten verlopen. En de passagiers kunnen je soms echt raken met hun verhalen. Ik zal nooit de jongen vergeten die op een stretcher naar huis vloog met een dwarslaesie. Tijdens zijn huwelijksreis waren zijn kersverse bruid en hij in Thailand aangereden op de brommer. Zij was op slag overleden, haar stoffelijk overschot ging mee in het ruim. De radeloosheid en pijn in zijn ogen maakten diepe indruk. Maar ook de moed, de veerkracht en dankbaarheid die hij toonde terwijl we hem een luisterend oor boden.’





Naast het vliegen gaf je al trainingen. Waarom?

‘Die fascinatie voor mensen is ook de reden dat ik al jaren geleden mindfulnesstrainer en yogadocent ben geworden en dat ik aan de Open Universiteit levensloop-psychologie ben gaan studeren. Die drie dingen zijn heel mooi te combineren. Het stond voor mij al vast dat ik niet tot mijn pensioen zou blijven vliegen. Het gaf me veel vrijheid, maar tegelijkertijd beperkte het vliegen die vrijheid ook, al vloog ik maar 50 procent. Zo’n mindfulness-training bestaat uit acht sessies, liefst op vaste dagen. Maar dat viel voor mij nauwelijks te plannen en dat is vooral vervelend voor cliënten. Die onzekerheid is nu weg.’

Wat zijn jouw next-steps?

‘Dankzij de VVR kan ik nu versneld mijn master afronden. Levensloop-psychologie is erop gericht dat mensen het maximale uit elke fase van hun leven halen, het gaat uit van kwaliteiten en talenten. Hoewel ik het vliegen zal missen, kijk ik ernaar uit mijn volledige focus te hebben op het begeleiden van mensen bij het lopen van hun eigen unieke levenspad. Vanuit de maatschappij komt er ook steeds meer vraag naar mindfulness, zelfrealisatie en verstillig. Ik merk, als ik een training heb gegeven, hoe mensen soms al na één bijeenkomst kunnen veranderen, hoe ze daarvan opknappen. Dan voel ik me zo fijn, dat geef me zoveel voldoening! Ik denk dat ik vooral daarom deze stap heb gezet.’

Neemt u uw pensioen mee naar een nieuwe werkgever?

Het is verstandig om beide regelingen te vergelijken. Zie onze handige checklist op www.klmcabinefonds.nl/pensioenregeling/checklist_waardeoverdracht.

‘Die fascinatie voor mensen is ook de reden dat ik al jaren geleden mindfulnesstrainer en yogadocent ben geworden.’ *Lenny Appel*



Ik maak gebruik van de VVR. Wat gebeurt er met...

Mijn pensioenopbouw?

Uw pensioenopbouw stopt.

Mijn opgebouwde ouderdomspensioen en NAP?

Gaat u met pensioen?
Dan keren wij dit pensioen en de NAP aan u uit. U kunt hierbij verschillende keuzes maken.

Gaat u nog niet met pensioen?
Uw opgebouwde ouderdomspensioen blijft staan bij het pensioenfonds. Als u naar een andere werkgever gaat die ook een pensioen-regeling heeft, kunt u dit pensioen meenemen. Dit heet **waardeoverdracht** en dit regelt u bij uw nieuwe werkgever.

Uw NAP blijft staan bij het pensioenfonds of u koopt uw NAP af. U kunt uw NAP niet meenemen naar een andere werkgever.

Mijn vrijwillige partnerverzekeringen

Het facultatief partnerpensioen en het Anw-hiaat stoppen.
Gaat u meteen met pensioen? Dan kunt u het Anw-hiaatpensioen voortzetten.

Is uw partner bij ons bekend, dan zetten wij standaard een deel van uw ouderdomspensioen om in een partnerpensioen. U kunt hiervan afzien.

Uw kinderen die u tijdens uw dienstverband al had, blijven recht houden op een wezenpensioen.

Hebt u ons toestemming gegeven uw NAP bij uw overlijden vóór uw pensioendatum na te laten aan uw erfgenamen? Dan blijft dit zo.

Bekijk in 5 stappen wat het einde van uw dienstverband voor uw pensioen betekent.

- 1. Log in met DigiD** op MijnKLMPensioen, via www.klmcabinefonds.nl
- 2. Ga naar Mijn Planner**
> Uw Keuzemogelijkheden
> Dienstverband beëindigen
- 3. Vul uw datum in** (rekening houdend met de fictieve opzegtermijn) van het moment dat u KLM met de VVR verlaat.
- 4. Klik op Bereken** om te zien wat dit voor uw pensioen betekent.
- 5. Kies vervolgens uw pensioendatum** onder Eerder of later met pensioen. U ziet wat dit voor uw pensioen betekent.

Uiteraard kunt u ook nog andere keuzes aanpassen, zoals de keuze voor meer of minder partnerpensioen en een variatie in hoogte van het ouderdomspensioen.

Als ik aansluitend aan mijn KLM-dienstverband met pensioen ga, mag ik dan tijdens mijn pensioen blijven doorwerken bij een ander (of eigen) bedrijf?

1 Ontvangt u uw pensioen op of na uw 60ste?

NEE

JA

Bijverdienen of doorwerken bij een ander (of eigen) bedrijf is toegestaan.

2 Had u al een ander inkomen naast KLM?

NEE

JA

U kunt uw andere inkomen behouden. Belangrijke voorwaarde daarbij is dat u er niet extra bij kunt gaan werken. Zorg dat u dit goed van tevoren uitzoekt en neem contact op met de Belastingdienst voor meer informatie.

Bijverdienen of doorwerken bij een ander (of eigen) bedrijf heeft fiscale gevolgen. Ook als u wacht tot uw 60ste. U kunt hierover het beste contact opnemen met de Belastingdienst.

U bepaalt zelf uw pensioendatum tussen uw 50ste en uw AOW-leeftijd.

Het is niet mogelijk om zelf nog pensioenpremie te blijven betalen of iets in het pensioenfonds te storten.

MyKLM
vvr2020@klm.com

Uitwerking pensioenakkoord

Persoonlijk, eerlijk en evenwichtig

Het heeft jaren geduurd maar eindelijk lag er dan afgelopen zomer een pensioenakkoord, met de hoofdlijnen van het nieuwe pensioenstelsel. Nu komt de uitwerking, en dat is ingewikkeld en tijdrovend. Hoe gaat het pensioenfonds om met zo'n ingrijpende wijziging? We vroegen het Paul Jansen, manager Pensioenen bij KLM en bestuurslid van het pensioenfonds, en Josje Wijckmans, programmaleider pensioenakkoord bij Blue Sky Group.

'Het belangrijkste is dat je straks niet meer elk jaar een bepaald percentage van je pensioen opbouwt, maar dat je stap voor stap een vermogen opbouwt.' Paul Jansen



Waarom was het nodig om over te stappen naar een nieuw stelsel?

Josje: 'De afgelopen jaren is er veel veranderd in de economie, op de arbeidsmarkt en in onze samenleving. Dat ging steeds meer knellen met de manier waarop pensioenregelingen nu zijn ingericht.'

Paul: 'We zijn nu bijvoorbeeld verplicht flinke financiële buffers te hebben voordat we de pensioenen kunnen verhogen. Door de sterk gedaalde rente is pensioen de laatste jaren alleen maar duurder geworden en is de financiële positie van pensioenfondsen verslechterd. De ambities kunnen in veel gevallen niet waar gemaakt worden. Daarom komen er nieuwe regels voor het pensioen dat je samen met je werkgever opbouwt.'

Wat gaat er veranderen in het nieuwe stelsel?

Paul: 'Het belangrijkste is dat je straks niet meer elk jaar een bepaald percentage van je pensioen opbouwt, maar dat je stap voor stap een vermogen opbouwt. Op je pensioendatum koop je met die persoonlijke pensioenpot jaarlijks een pensioenuitkering.'

Josje: 'Het is straks zichtbaar voor de deelnemer hoe we de betaalde premie beleggen, wat dat oplevert en hoe jouw pensioen meebeweegt met de economie. Het gaat eerder omhoog als het economisch beter gaat, en omlaag als het economisch slechter gaat. De beleggingen gaan straks ook beter aansluiten op de verschillende leeftijdsgroepen: als jonge deelnemers meer risico's kunnen dragen dan oudere deelnemers, gaan we de beleggingen daarop aanpassen. Het pensioen wordt persoonlijker.'

'Het is nog te vroeg om aan te geven wat de precieze gevolgen per deelnemer zijn. De wetgeving is er nog niet en er is nog veel onzeker.' Josje Wijckmans



Er moet een nieuwe pensioenregeling komen die aansluit bij de nieuwe regels. Hoe pak je dat aan?

Paul: 'Het begint bij de besprekingen tussen KLM en vakorganisaties. Zij maken de afspraken over de pensioenregeling, want het pensioen is een van de belangrijkste arbeidsvoorwaarden.'

Josje: 'Het pensioenfonds bekijkt uiteraard ook wat het pensioenakkoord betekent. Wij delen onze kennis met KLM en de vakorganisaties en geven antwoord op vragen of schuiven aan bij overleg. Zo komen we tot een regeling die het beste past bij de deelnemers van het pensioenfonds.'

Wat betekent het nieuwe pensioenakkoord voor de pensioenregeling?

Josje: 'Het is nog te vroeg om aan te geven wat de precieze gevolgen per deelnemer zijn. De wetgeving is er nog niet en er is nog veel onzeker.'

Paul: 'Eerst moet er nog veel worden uitgewerkt en moeten er keuzes worden gemaakt.'

Er zijn namelijk verschillende mogelijkheden om een pensioenregeling binnen het nieuwe pensioenstelsel in te richten. Uiterlijk 1 januari 2026 moet de nieuwe pensioenregeling ingaan.'

Wat is de vraag die jullie daarbij vooral bezig houdt?

Josje: 'Het belangrijkste vraagstuk is: hoe zet je het opgebouwde pensioen in de huidige pensioenregeling om naar de nieuwe pensioenregeling. Als er verschillen ontstaan in de hoogte van het pensioen, vinden we die dan eerlijk of zijn er manieren om nadelige verschillen te compenseren? Het nieuwe stelsel is namelijk niet bedoeld als een bezuinigingsoperatie.'

Paul: 'Voorop staat dat de overgang voor alle

deelnemers in balans is. Of je nog pensioen opbouwt, uit dienst bent of al gepensioneerd, jong of oud, als pensioenfonds moeten en willen we ervoor zorgen dat de belangen van alle deelnemers evenwichtig worden behartigd.'

Gaat het opgebouwde pensioen dan ook over van de ene regeling naar de andere regeling?

Paul: 'Ja, dat is het uitgangspunt. In vaktaal heet dat 'invaren' en het gaat altijd collectief, dus met z'n allen, er is geen individuele keuze voor deelnemers.'

Josje: 'Pensioenfondsen die de opgebouwde pensioenen niet willen 'invaren', moeten aantonen dat het bijvoorbeeld leidt tot te veel onevenwichtigheid. De consequentie is dat deelnemers dan met twee verschillende pensioenregelingen te maken krijgen. Dat is ingewikkelder, en ook duurder om uit te voeren.'

Krijg je als gepensioneerde ook te maken met het nieuwe stelsel?

Josje: 'Als het fonds straks gaat 'invaren', heeft dit ook effect op de uitkeringen van de gepensioneerden. Deze zullen dan in de toekomst ook sneller (omhoog en omlaag) worden aangepast dan nu het geval is. De veranderingen in de premie en pensioenopbouw hebben uiteraard geen gevolgen voor gepensioneerden.'

Paul: 'KLM en vakorganisaties houden bij het maken van afspraken ook rekening met de belangen van gepensioneerden. Daarnaast kunnen gepensioneerden invloed uitoefenen op de nieuwe afspraken doordat ze in het fondsbestuur zitten. En het fondsbestuur kijkt bij het beoordelen van de pensioenafspraken naar de gevolgen voor álle belanghebbenden, dus ook de gepensioneerden.'

WELKE STAPPEN WORDEN ER GEZET

- ▷ 2022 1 JANUARI: NIEUWE WETGEVING
- ▷ 2022 – 2023: MAKEN VAN NIEUWE AFSPRAKEN OVER DE PENSIOENREGELING
- ▷ 2024 – 2025: OVERGANG NAAR NIEUWE PENSIOENREGELING
- ▷ 2026: UITERLIJK 1 JANUARI: NIEUWE PENSIOENREGELING

Pensioenfondsen mogen de nieuwe afspraken ook sneller invoeren.

'Ik heb mezelf eerst een jaar rust beloofd'

Astrid Vonk (61) maakte gebruik van de Vrijwillige Vertrekregeling en stopte op 1 september als senior purser, na 35 jaar KLM.



'Op mijn 27ste ben ik begonnen. Ik had een fysiotherapie-opleiding gedaan, maar er waren bijna geen banen. Ik had in de horeca gewerkt, ik reisde veel en als stewardess kon ik dat mooi combineren. Na drie jaar werd ik assistent-purser, vervolgens vrij snel purser Europa en senior-purser. Ik ben het gaan combineren met een functie bij de divisieleiding en later bij Cabin Crew Management. Ten slotte ben ik geëindigd als recruiter.

Begin dit jaar is mijn moeder overleden, nadat ik twee jaar haar mantelzorger was geweest. Na een hernia-operatie werd het vliegen ook wat zwaarder. Dus ik had behoefte aan rust. Aanvankelijk wilde ik met 63 jaar stoppen. Toen kwam de coronacrisis. Ik vloog bijna niet meer, recruitment lag vrijwel stil en dat beviel me eigenlijk helemaal niet slecht. Dus toen de VVR kwam, had ik mijn beslissing snel genomen.

Een paar jaar geleden sprak ik een van de pensioenmentoren van het pensioenfonds die op het BMC was. Hij heeft me toen goed voorgelicht. Nu heb ik zelf veel gebruik gemaakt van Mijn planner in MijnKLMPensioen. Die is zo duidelijk!

Ik heb gekozen voor hoog-laag. Dus ik krijg tot mijn AOW-leeftijd een hoger pensioen en daarna een iets lager pensioen. Samen met de vertrekpremie kan ik prima rondkomen. En gelukkig kon ik een paar jaar geleden mijn ex-man, die geen pensioen had opgebouwd, uitkopen voor het ouderdomspensioen. En hij heeft afstand gedaan van het bijzonder partnerpensioen. Zo behield ik mijn volledige pensioen. Ik heb mezelf beloofd dat ik eerst een jaar niks ga doen. Ik woon in Amsterdam, maar de laatste tijd, tot het eind van het seizoen, ben ik veel in de duinen bij Castricum geweest, in mijn caravan. Lekker gewandeld daar. Het leukste van mijn werk was altijd de variatie: afwisselend vliegen en op kantoor. Zeker in het begin was je weken met een groepje collega's onderweg, dan ging je als dikke vrienden uit elkaar. Maar natuurlijk ook het contact met de passagiers en al die mooie bestemmingen.

Mijn oudste dochter heeft twee jaar gevlogen en mijn leukste reis was de enige die ik samen met haar heb gemaakt, naar Ecuador. Heel bijzonder, als moeder en dochter, en we kregen alleen maar leuke reacties. Ook van de passagiers, als we allebei door het gangpad liepen en mijn dochter riep: hé mam!

Het online Cabine Pensioenplein 2020 was een succes

Op 21 januari zenden wij het webinar 'Uw pensioen in kaart' opnieuw uit. Dit is een herhaling van het webinar tijdens het online Cabine Pensioenplein.

Onze pensioenmentoren laten zien hoe u in vier stappen uw pensioen in kaart brengt. U kunt dan in de chat uw vragen stellen.

Meld u aan via www.klmcabinefonds.nl/nieuws/aanmeldenwebinar.



Andere vragen én antwoorden zijn terug te lezen op www.klmcabinefonds.nl/verslag-online-cabine-pensioenplein.

Maar liefst 600 deelnemers hadden zich aangemeld voor de verschillende webinars van het online Cabine Pensioenplein. We zijn blij dat er zoveel belangstelling was en we u op deze manier hebben kunnen informeren over de fitheid van uw pensioen. Het is een onrustige tijd en er gebeurt veel. Het heeft allemaal invloed op uw pensioen en hoe meer inzicht u hebt, hoe beter u uw eigen pensioenkeuzes kunt maken. Met zoveel deelnemers zijn er ook veel vragen gesteld. Hieronder een selectie.

Wat betekent een verlaging van mijn salaris voor mijn pensioenopbouw?

Een verlaging van uw salaris heeft geen invloed op het pensioen dat u hebt opgebouwd. Het pensioen dat u nog gaat opbouwen wordt wel lager. Het is echter nog niet duidelijk welke maatregelen KLM gaat nemen en hoe die eruit zien. Dus wat de gevolgen voor uw pensioen zijn, is ook niet duidelijk.

Stel dat KLM onverhoopt ophoudt te bestaan, krijgen we dan wel onze basispensioen en NAP uitgekeerd?

Het pensioenfonds en KLM zijn formeel van elkaar gescheiden. Als KLM onverhoopt ophoudt te bestaan, blijft uw opgebouwde basispensioen en het pensioen uit de Netto Aanvullende Pensioenregeling (NAP) staan bij het pensioenfonds tot het moment dat u met pensioen gaat. Uw NAP kunt u eerder laten uitkeren als u kiest voor een eenmalige uitkering. U bouwt geen nieuw pensioen meer op, u betaalt dan ook geen premie meer.

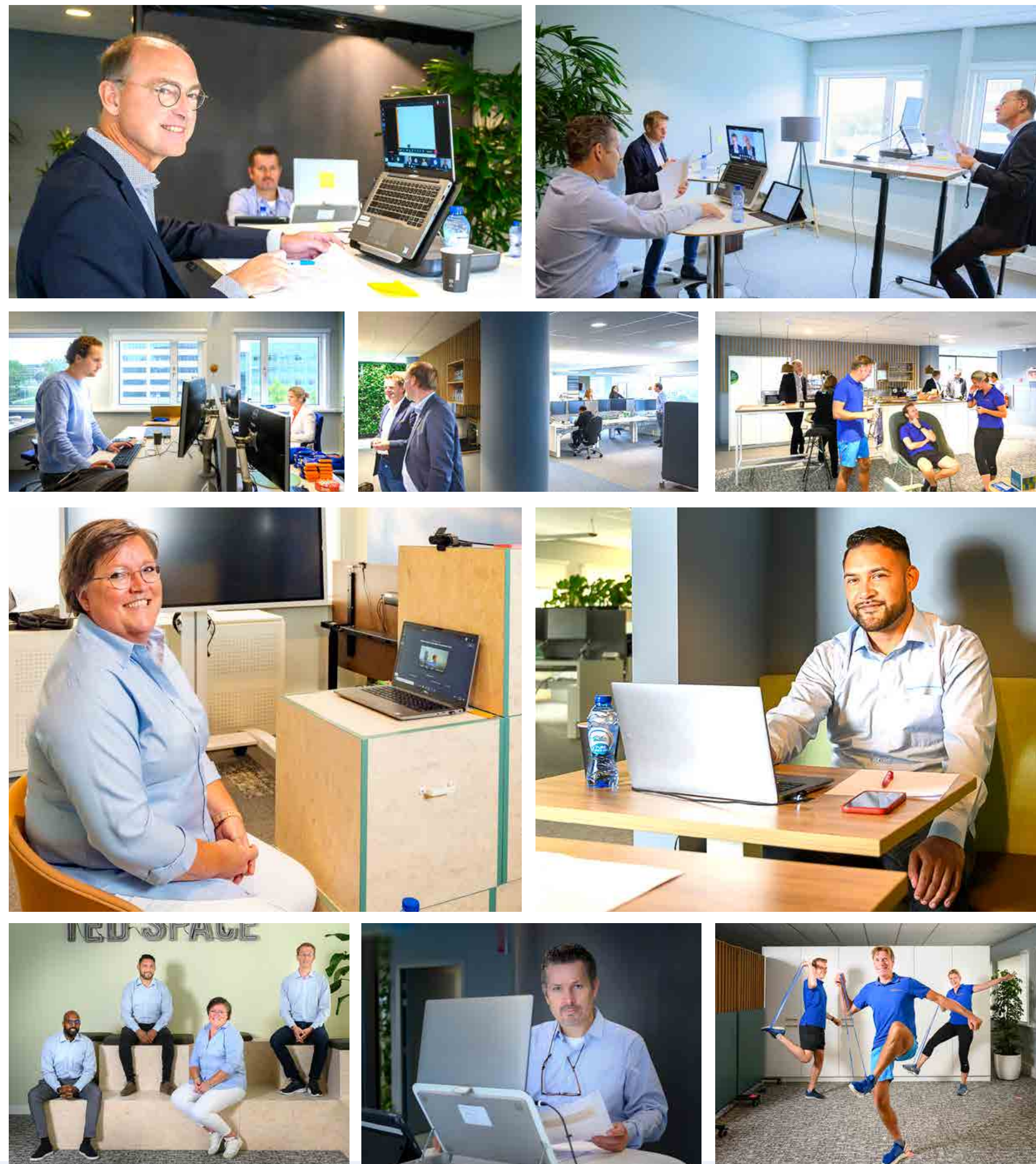
Stel: ik kies voor 50% partnerpensioen als ik met pensioen ga. Wat gebeurt er als mijn partner overlijdt? Gaat mijn pensioen dan weer omhoog?

Nee, uw pensioen gaat dan niet omhoog. De keuzes die u op uw pensioendatum maakt, staan vast.

Als ik eerder met pensioen ga, bouw ik dan nog steeds AOW op?

Ja, zolang u in Nederland woont en werkt, bouwt u AOW op. Informatie over de AOW vindt u op SVB.nl.

Een impressie achter de schermen van het online Cabine Pensioenplein 2020.



bye
2020

hello

2021

COLOFON | Focus verschijnt twee keer per jaar en wordt verstuurd aan deelnemers en pensioengerechtigden van het Pensioenfonds voor Cabinepersoneel van KLM/KLC. Redactie Blue Sky Group B.V., Amstelveen
Redactieadres Redactie Focus, Postbus 123, 1180 AC Amstelveen, E-mail focus@klmcabinefonds.nl
Tekst Blue Sky Group, Bauke ter Braak Fotografie Don Wijns, Bernice van Wissen e.a. Ontwerp en opmaak FRISSEWIND in communicatie en design Druk Drukkerij Aeroprint, Ouderkerk aan de Amstel

CONTACT | E pensioenservice@klmcabinefonds.nl
www.facebook.com/klmcabinefonds | www.facebook.com/groups/cabine.pensioenplein
T (020) 426 62 30 | WWW.KLMCABINEFONDS.NL

Pensioenfonds KLM Cabinepersoneel